

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΛΑΡΙΣΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ**

**ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΖΙΖΑΝΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΑΝΤΩΝΤΑΙ ΣΤΗ
ΜΕΣΟΓΕΙΟ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΚΑΣΣΙΟΣ ΜΙΧΑΗΛ
ΠΑΤΕΡΕΛΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ**

ΛΑΡΙΣΑ 2005

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΣΕΛΙΔΑ
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	2
2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΖΙΖΑΝΙΩΝ	11
2.1. ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ	11
2.2. ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΖΙΖΑΝΙΩΝ	12
2.2.1. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΑΡΙΑCΕΑΕ	12
2.2.2. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΑSΤΕΡΑCΕΑΕ	16
2.2.3. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ CΑΡΥΟΡΗΥΛΛΑCΕΑΕ	40
2.2.4. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ CΗΕΝΟΡΟΔΙΑCΕΑΕ	44
2.2.5. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΑΛΒΑCΕΑΕ	48
2.2.6. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΡΟΑCΕΑΕ	50
2.2.7. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΡΑΝΥΝCΥΛΑCΕΑΕ	66
2.2.8. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΒΙΟΛΑCΕΑΕ	68
2.2.9. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΥΡΤΙCΑCΕΑΕ	70
3. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	72

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με τον όρο ζιζάνιο ονομάζεται κάθε φυτό που αναπτύσσεται εκεί όπου και όταν δεν είναι επιθυμητό (Βασιλάκογλου, 2005· Ελευθεροχωρινός, 2002). Σε ένα απλούστερο ορισμό, ο Λόλας (2004) αναφέρει ως ζιζάνιο κάθε φυτό που δεν είναι επιθυμητό.

Γενικά, η παρουσία των ζιζανίων στα διάφορα οικοσυστήματα έχει άλλοτε επιβλαβείς και άλλοτε ευεργετικές επιδράσεις. Στις επιβλαβείς επιδράσεις που προκαλούνται στα καλλιεργούμενα φυτά περιλαμβάνονται:

1. η μείωση της ποσότητας των παραγόμενων προϊόντων που προκαλείται από τον ανταγωνισμό των ζιζανίων με τα καλλιεργούμενα φυτά για νερό, φως, θρεπτικά συστατικά και χώρο,

2. η απελευθέρωση στο περιβάλλον τοξικών για τα καλλιεργούμενα φυτά ουσιών και

3. η χρησιμοποίησή τους ως ξενιστές από εχθρούς και παθογόνους μικροοργανισμούς των καλλιεργούμενων φυτών (Βασιλάκογλου, 2005· Ελευθεροχωρινός, 2002).

Επιπλέον η παρουσία των ζιζανίων ευνοεί την ανάπτυξη υγρασίας και με αυτόν τον τρόπο συμβάλλει θετικά στην εγκατάσταση και τον πολλαπλασιασμό των παθογόνων μικροοργανισμών που προσβάλλουν κυρίως τις δενδροκομικές καλλιέργειες. Επίσης η παρουσία των ζιζανίων δυσκολεύει τις καλλιεργητικές εργασίες (λίπανση, άρδευση, συγκομιδή), ενώ αυξάνει τον κίνδυνο των ζημιών από παγετούς στις δενδροκομικές καλλιέργειες (Ελευθεροχωρινός, 2002). Ακόμη, ορισμένα ζιζάνια που περιέχουν δηλητηριώδη έλαια προκαλούν κατά την καύση τους φυτοτοξικότητα στα καλλιεργούμενα φυτά (Βασιλάκογλου, 2005).

Η παρουσία των ζιζανίων σε ακαλλιέργητες εκτάσεις προκαλεί μείωση της ορατότητας όταν αυτά βρίσκονται παραπλεύρως του οδικού δικτύου, προκαλούν απόφραξη των αρδευτικών και στραγγιστικών καναλιών όταν αναπτύσσονται σε αυτά και αυξάνουν τον κίνδυνο από πυρκαγιά όταν βρίσκονται κοντά σε κτίρια και σε δάση (Βασιλάκογλου, 2005· Ελευθεροχωρινός, 2002· Λόλας, 2004).

Η παρουσία των ζιζανίων στις διάφορες καλλιέργειες δεν έχει μόνο ζημιογόνες, αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις έχει και ευεργετικές επιδράσεις, από τις οποίες οι σπουδαιότερες είναι:

1. η προστασία του εδάφους από διάβρωση, σε καλλιέργειες που είναι εγκατεστημένες σε επικλινή εδάφη,

2. ο περιορισμός των ζημιών στους ώριμους καρπούς δένδρων εξαιτίας της αξιοποίησης από τα ζιζάνια μέρους της υπερβολικής εδαφικής υγρασίας,

3. η διευκόλυνση της κίνησης του νερού και των θρεπτικών στοιχείων και η παρεμπόδιση του σχηματισμού αδιαπέραστου στρώματος, εξαιτίας της παρουσίας βαθύρριζων ζιζανίων σε συνεκτικά εδάφη,

4. η ανάπτυξη καλύτερου χρώματος στους καρπούς μήλων εξαιτίας της αξιοποίησης του εδαφικού αζώτου από τα ζιζάνια κατά την περίοδο της ωρίμανσης και

5. η αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των επιβλαβών εντόμων και των φυτοπαθογόνων μικροοργανισμών, εξαιτίας της παρουσίας ζιζανίων που είναι ξενιστές ωφέλιμων εντόμων και μικροοργανισμών (Βασιλάκογλου, 2005· Ελευθεροχωρινός, 2002).

Ακόμη η παρουσία ορισμένων ζιζανίων στα λιβάδια αυξάνει την ποικιλομορφία της χλωρίδας και αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη μεγαλύτερη ποικιλομορφία της πανίδας στην περιοχή. Επίσης πολλά ζιζάνια χρησιμοποιούνται ως τροφή για τον άνθρωπο και τα ζώα (ζωχός, λάπαθο, βλήτα, αγριοράδικο, καφέλλα, γλυστρίδα, τσουκνίδα), καθώς και ως πηγή αιθέριων ελαίων (αρτεμίσια, χαμομήλι) και φαρμακευτικών ουσιών (Βασιλάκογλου, 2005· Βογιατζή-Καμβούκου, 2004).

Σύμφωνα με τις επισκοπήσεις των ζιζανίων που έγιναν σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας διαπιστώθηκε η ύπαρξη πολλών ειδών ζιζανίων, μονοετών και πολυετών, αρκετά από τα οποία είναι δυσκολοεξντωτα. Επιπλέον, ορισμένα από αυτά ανήκουν στα σπουδαιότερα ζιζάνια του κόσμου. Στους παρακάτω Πίνακες παραθέτονται τα σπουδαιότερα ζιζάνια που έχουν καταγραφεί στον Ελληνικό χώρο.

Πίνακας 1.1. Τα δέκα σπουδαιότερα ζιζάνια που απαντώνται παγκοσμίως (Βασιλάκογλου, 2005).

α/α	Οικογένεια	Επιστημονικό όνομα	Κοινό όνομα
1	Cyperaceae	<i>Cyperus rotundus</i>	Πορφυρή κύπερη
2	Poaceae	<i>Cynodon dactylon</i>	Αγριάδα
3	Poaceae	<i>Echinochloa crus-galli</i>	Μουχρίτσα
4	Poaceae	<i>Echinochloa colonum</i>	Μικρή μουχρίτσα
5	Poaceae	<i>Eleusine indica</i>	Ελευσίνη
6	Poaceae	<i>Sorghum halepense</i>	Βέλιουρας
7	Poaceae	<i>Panicum maximum</i>	Πάνικο
8	Pontederiaceae	<i>Eichornia crassipes</i>	Ειχόρνια
9	Poaceae	<i>Imperata cylindrical</i>	Δεματόχορτο
10	Verbenaceae	<i>Lantana camara</i>	Λαντάνα

Πίνακας 1.2. Οι 20 κυριότερες οικογένειες που απαντώνται στον Ευρωπαϊκό χώρο σαν ζιζάνια, σε σχετική φθίνουσα σειρά ανάλογα με τον αριθμό των ειδών ζιζανίων (Δαμανάκης, 1984).

α/α	Οικογένεια	Κυριότερα γένη σαν ζιζάνια
1	Poaceae	<i>Avena, Bromus, Phalaris</i>
2	Asteraceae	<i>Anthemis, Cirsium, Xanthium</i>
3	Brassicaceae	<i>Sinapis, Capsella, Raphanus</i>
4	Fabaceae	<i>Vicia, Lathyrus, Trifolium</i>
5	Scrophulariaceae	<i>Veronica, Verbascum, Linaria</i>
6	Caryophyllaceae	<i>Stellaria, Cerastium, Agrostemma</i>
7	Apiaceae	<i>Daucus, Tordylium, Bifora</i>
8	Lamiaceae	<i>Lamium, Mentha, Galeopsis</i>
9	Chenopodiaceae	<i>Chenopodium, Atriplex, Salsola</i>
10	Ranunculaceae	<i>Ranunculus, Consolida, Anemone</i>
11	Polygonaceae	<i>Polygonum, Rumex, Bilderdylkia</i>
12	Boraginaceae	<i>Anchusa, Heliotropium, Echium</i>
13	Euphorbiaceae	<i>Euphorbia, Mercurialis</i>
14	Geraniaceae	<i>Geranium, Erodium</i>
15	Malvaceae	<i>Malva, Althaea, Hibiscus</i>
16	Rubiaceae	<i>Galium, Sherardia</i>
17	Papaveraceae	<i>Papaver, Fumaria</i>
18	Amaranthaceae	<i>Amaranthus</i>
19	Rosaceae	<i>Rubus, Poentilla</i>
20	Plantaginaceae	<i>Plantago</i>

Πίνακας 1.3. Οι σπουδαιότερες οικογένειες και τα σπουδαιότερα γένη ζιζανίων που απαντώνται στην Ελλάδα (Βασιλάκογλου, 2005).

α/α	Οικογένεια	Γένη
1	Poaceae	<i>Avena, Echinochloa, Cynodon</i>
2	Asteraceae	<i>Chrysanthemum, Sonchus, Anthemis</i>
3	Brassicaceae	<i>Sinapis, Capsella, Raphanus</i>
4	Fabaceae	<i>Vicia, Trifolium, Lathyrus</i>
5	Cyperaceae	<i>Cyperus, Carex</i>
6	Amaranthaceae	<i>Amaranthus</i>
7	Polygonaceae	<i>Polygonum, Rumex</i>
8	Orobanchaceae	<i>Orobancha</i>
9	Plantaginaceae	<i>Plantago</i>
10	Scrophulariaceae	<i>Veronica</i>
11	Malvaceae	<i>Malva</i>
12	Urticaceae	<i>Urtica</i>
13	Solanaceae	<i>Solanum, Datura</i>
14	Convolvulaceae	<i>Convolvulus, Cuscuta</i>
15	Papaveraceae / Fumariaceae	<i>Papaver, Fumaria</i>
16	Apiaceae	<i>Daucus, Bifora</i>
17	Rubiaceae	<i>Galium</i>
18	Caryophyllaceae	<i>Stellaria, Agrostemma</i>
19	Chenopodiaceae	<i>Chenopodium</i>
20	Portulacaceae	<i>Portulaca</i>

Πίνακας 1.4. Τα κυριότερα πολυετή ζιζάνια (με σειρά σπουδαιότητας) που απαντώνται στην Ελλάδα (Βασιλειάδης, 1988).

α/α	Επιστημονικό όνομα	Οικογένεια
1	<i>Sorghum halepense</i>	Poaceae
2	<i>Cynodon dactylon</i>	Poaceae
3	<i>Convolvulus arvensis</i>	Convolvulaceae
4	<i>Cirsium arvense</i>	Asteraceae
5	<i>Cyperus rotundus</i>	Cyperaceae
6	<i>Paspalum dilatatum</i>	Poaceae
7	<i>Rumex</i> spp.	Polygonaceae
8	<i>Hordeum bulbosum</i>	Poaceae
9	<i>Lolium perenne</i>	Poaceae
10	<i>Taraxacum officinale</i>	Asteraceae

Πίνακας 1.5. Τα κυριότερα ετήσια ζιζάνια (με σειρά σπουδαιότητας) που απαντώνται στην Ελλάδα (Βασιλειάδης, 1988).

α/α	Επιστημονικό όνομα	Οικογένεια
1	<i>Amaranthus</i> spp.	Amaranthaceae
2	<i>Setaria varidis</i>	Poaceae
3	<i>Polygonum aviculare</i>	Polygonaceae
4	<i>Portulaca oleracea</i>	Portulacaceae
5	<i>Echinochloa crus-galli</i>	Poaceae
6	<i>Chenopodium album</i>	Chenopodiaceae
7	<i>Solanum nigrum</i>	Solanaceae
8	<i>Xanthium strumarium</i>	Asteraceae
9	<i>Datura stramonium</i>	Solanaceae
10	<i>Abutilon theophrastii</i>	Malvaceae
11	<i>Polygonum persicaria</i>	Polygonaceae
12	<i>Digitaria sanguinalis</i>	Poaceae
13	<i>Lolium multiflorum</i>	Poaceae
14	<i>Hordeum murinum</i>	Poaceae
15	<i>Conyza</i> spp.	Asteraceae
16	<i>Rumex</i> spp.	Polygonaceae

Πίνακας 1.6. Γένη των 10 κυριότερων οικογενειών που απαντώνται ως ζιζάνια σε σιταγρούς της Ελλάδας (Δαμανάκης, 1984).

α/α	Οικογένεια	Συχνότητα (%)	Κυριότερα γένη
1	Poaceae	45,5	<i>Avena, Lolium, Alopecurus</i>
2	Asteraceae	9,6	<i>Chamomilla, Anthemis</i>
3	Papaveraceae	8,6	<i>Papaver, Fumaria</i>
4	Rubiaceae	8,2	<i>Galium</i>
5	Fabaceae	4,6	<i>Vicia, Melilotus, Trifolium</i>
6	Polygonaceae	3,8	<i>Polygonum, Rumex</i>
7	Brassicaceae	3,5	<i>Sinapis, Rapistrum, Cardaria</i>
8	Ranunculaceae	3,0	<i>Consolida, Ranunculus</i>
9	Scrophulariaceae	2,2	<i>Veronica, Parenducelia</i>
10	Convolvulaceae	2,2	<i>Convolvulus</i>

Η αναγνώριση των ζιζανίων σε νεαρό στάδιο έχει ιδιαίτερη σπουδαιότητα γιατί συσχετίζεται άμεσα με τη αποτελεσματική αντιμετώπιση τους και την ελαχιστοποίηση των επιβλαβών επιδράσεων τους στα καλλιεργούμενα φυτά. Επιπλέον, για ορισμένα είδη ζιζανίων που απαντώνται σε περιορισμένη κλίμακα και σε συγκεκριμένες περιοχές της χώρας μας δεν υπάρχει στην Ελληνική βιβλιογραφία επαρκή περιγραφή των μορφολογικών χαρακτηριστικών τους, ιδιαίτερα τα χαρακτηριστικά που σχετίζονται με το νεαρό στάδιο των ζιζανίων. Για το λόγο αυτό εκπονήθηκε η παρούσα εργασία με σκοπό την καλλιέργεια 30 ειδών ζιζανίων που απαντώνται σε μικρή κλίμακα στην Ελλάδα και την περιγραφή των μορφολογικών χαρακτηριστικών τους.

Για την περιγραφή των ζιζανίων χρησιμοποιήθηκαν τα μορφολογικά χαρακτηριστικά των φυτών όπως:

- α) για την ρίζα αναφέρεται αν είναι πασσάλωση ή γογγυλώδη ή θυσανωτή ή εναέρια ή στήριξης
- β) για τον βλαστό αναφέρεται η έκφυσή του (όρθια, πλάγια, έρπουσα), ο τύπος της διακλάδωσης του (μονοποδιακή, συμποδιακή) το είδος της επιφάνειας (ομαλή, τριχωτή, με ή χωρίς αυλακιά) και το σχήμα του (κυκλικός, τετράπλευρος ή πολύπλευρος).
- γ) για τα φύλλα αναφέρονται η διάταξη τους επάνω στον βλαστό, το σχήμα τους (σχήμα ελάσματος, κορυφής, βάσης), η περιφέρεια, η διάταξη των νεύρων, το χρώμα, η κλίση τους και η ύπαρξη τριχών ή άλλων γνωρισμάτων (αγκαθιών, παράφυλλων, κηλίδων).
- δ) για τα άνθη αναφέρονται η συμμετρία των ανθέων, ο αριθμός και ο τρόπος ένωσης των καρπόφυλλων, η θέση των ωαρίων, η θέση της ωοθήκης σε σχέση με τους στήμονες, ο αριθμός και το μήκος των στημόνων, ο αριθμός, το χρώμα και ο τρόπος ένωσης των πετάλων και σέπαλων.
- ε) για τις ταξιανθίες αναφέρονται αν είναι μονοποδιακές (βότρυς, φόβη, στάχυς, κόρυμβος, σκιάδιο, κεφάλιο) ή αν είναι συμποδιακές (μονοχάσιο, απλό διχάσιο, σύνθετο διχάσιο, πλειοχάσιο) (Βασιλάκογλου, 2004).

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΖΙΖΑΝΙΩΝ

2.1. ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ

Το πολλαπλασιαστικό υλικό (σπόροι) των ζιζανίων συλλέχθηκε από διάφορες περιοχές της Ελλάδας κατά τα έτη 2002, 2003 και 2004. Επιπλέον, μέρος του πολλαπλασιαστικού υλικού που δε κατέστη δυνατό να συλλεχθεί στην Ελλάδα, προήλθε από Τράπεζα Γενετικού Υλικού της Δυτικής Ευρώπης. Τα είδη των ζιζανίων που μελετήθηκαν παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.1.

Είκοσι σπόροι κάθε ζιζανίου σπάρθηκαν αρχικά σε πλαστικές γλάστρες (8 x 8 x 7 cm) που περιείχαν τύρφη. Η σπορά έγινε στις 20 Φεβρουαρίου του 2005. Για κάθε είδος ζιζανίου σπάρθηκαν 3 γλάστρες. Οι γλάστρες τοποθετήθηκαν σε μη θερμαινόμενο θερμοκήπιο και ποτίζονταν καθημερινά. Δύο εβδομάδες μετά το φύτευμα έγινε αραίωση των φυτών σε κάθε γλάστρα, ώστε να παραμείνουν 2-3 φυτά. Έξι εβδομάδες μετά τη σπορά, τα φυτά μεταφυτεύτηκαν γραμμικά στο έδαφος και σε αποστάσεις 1 m μεταξύ των γραμμών και 1,5 m μέσα στην κάθε γραμμή. Η μεταφύτευση έγινε σε ανοικτό θερμοκήπιο του Τ.Ε.Ι. Λάρισας. Ταυτόχρονα εγκαταστάθηκε και σύστημα στάγδην άρδευσης, ώστε να εξασφαλιστεί η κανονική άρδευση των φυτών. Τα φυτά αρδεύονταν 3 φορές την εβδομάδα, ενώ κάθε εβδομάδα γίνονταν απομάκρυνση (ξεβοτάνισμα) όλων των ανεπιθύμητων φυτών (ζιζάνια άλλων ειδών). Επιπλέον, κάθε εβδομάδα λαμβάνονταν παρατηρήσεις των μορφολογικών χαρακτηριστικών των φυτών, καθώς επίσης και φωτογραφικό υλικό αυτών.

Στο τέλος της περιόδου, συλλέχθηκε το πολλαπλασιαστικό υλικό (σπόροι) των ζιζανίων που ολοκλήρωσαν το βιολογικό κύκλο τους.

Τα μορφολογικά χαρακτηριστικά των ζιζανίων, καθώς και το φωτογραφικό υλικό αυτών παρουσιάζονται με αλφαβητική σειρά των οικογενειών, όπως παρουσιάζονται και τα ζιζάνια από τον Βασιλάκογλου (2004).

2.2. ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΖΙΖΑΝΙΩΝ

2.2.1. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΑΡΙΑCΕΑΕ

Ασπροκέφαλος

Ammi majus

Συνώνυμα:

Τοπωνυμίες:

Ο **ασπροκέφαλος** είναι ετήσιο, χειμερινό και δικοτυλήδονο φυτό. Έχει όρθια έκφυση, αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει το φθινόπωρο.

Το νεαρό φυτό έχει πράσινες, λογχοειδείς κοτυληδόνες, που φθάνουν έως 11 mm μήκος και έχουν κοντό μίσχο. Η υποκοτύλη είναι πράσινη.

Ο βλαστός είναι ανοιχτού πράσινου χρώματος, κυλινδρικός έως ραβδωτός. Σε μεταγενέστερο στάδιο ο βλαστός γίνεται πολυπλευρικός, δεν έχει τρίχες και φθάνει έως τα 150 cm.

Οι μίσχοι των φύλλων είναι μεγάλου μήκους και σκαφοειδείς. Τα φύλλα είναι ωοειδή και τριμερή με πριονωτή περιφέρεια. Ο μίσχος του μεσαίου τμήματος είναι μακρύτερος από εκείνους των δύο πλαϊνών. Τα φύλλα των ανθικών στελεχών είναι περισσότερο πτεροσχιδή.

Τα άνθη είναι λευκά με τέσσερα δισχιδή πέταλα. Σχηματίζουν ταξιανθία σκιάδιο με περίπου 40 ακτίνες. Στη βάση των σκιαδίων υπάρχουν βελονοειδή βράκτια φύλλα.

Οι σπόροι του ασπροκέφαλου είναι καστανοί, επιμήκεις και ραβδωτοί.

Απαντάται κυρίως σε αμμώδη και πετρώδη εδάφη.

Σπορόφυτο ασπροκέφαλου

Apiaceae

Greater ammi, Bullwort

Code: AMIMA

Νεαρό φυτό ασπροκέφαλου

Άνθη ασπροκέφαλου

Ανεπτυγμένο φυτό ασπροκέφαλου

Αγριοκαρότο

Daucus carota

Συνώνυμα:

Τοπωνυμίες:

Το **αγριοκαρότο** είναι διετές, χειμερινό και δικοτυλήδονο φυτό. Έχει όρθια έκφυση, αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει το φθινόπωρο.

Το νεαρό φυτό έχει λογχοειδείς και έμμισχες κοτυληδόνες που φθάνουν στα 8 - 9 mm μήκος. Η υποκοτύλη είναι ερυθρή.

Ο βλαστός είναι κυλινδρικός και καλύπτεται από λευκές, πυκνές και μικρές τρίχες. Φθάνει μέχρι το ύψος των 150 cm.

Οι και οι μίσχοι των φύλλων έχουν ανοιχτό-πράσινο χρώμα, μεγάλο μήκος και καλύπτονται από μικρές τρίχες. Τα φύλλα είναι λογχοειδή και δις-πτεροσχιδή με ανοιχτο-πράσινο χρώμα.

Η ταξιανθία είναι λευκό σκιάδιο. Το ανθικό στέλεχος καλύπτεται από πυκνές τρίχες.

Οι σπόροι του αγριοκαρότου είναι καστανοί, επιμήκεις και ραβδωτοί.

Αναπτύσσεται σε υγρές περιοχές και σε βραχώδη εδάφη.

Σπορόφυτα αγριοκαρότου

Apiaceae
Wild carrot
Code: DAUCA

Νεαρό φυτό αγριοκαρότου

Άνθη αγριοκαρότου

Ανεπτυγμένο φυτό αγριοκαρότου

2.2.2. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ASTERACEAE

Αμβροσία

Ambrosia artemisifolia

Συνώνυμα:

Τοπωνυμίες:

Η **αμβροσία** είναι ετήσιο, χειμερινό και δικοτυλήδονο φυτό με όρθια έκφυση. Αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει από το φθινόπωρο μέχρι το τέλος του χειμώνα.

Το νεαρό φυτό έχει πράσινες, έμμισχες και ωοειδείς κοτυληδόνες μήκους 7 mm. Σχηματίζουν εγκοπή στην αντίθετη πλευρά του μίσχου και δεν έχουν τρίχες. Η υποκοτύλη είναι μοβ χρώματος.

Ο βλαστός είναι κυλινδρικός έως ραβδωτός με πράσινο ή ερυθρό χρώμα και έχει τρίχες. Φθάνει μέχρι το ύψος των 150 cm.

Τα φύλλα έχουν σκούρο πράσινο χρώμα, είναι έντονα πτεροσχιδή και βρίσκονται σε αντίθετη διάταξη. Τα νεύρα των φύλλων είναι ευδιάκριτα, ενώ οι μίσχοι των φύλλων είναι μεγάλου μήκους.

Τα άνθη της αμβροσίας βρίσκονται σε κορυφαίους, αραιούς στάχεις. Οι ποδίσκοι των ταξιανθιών είναι ερυθροί, μεγάλου μήκους και καλύπτονται από τρίχες. Στη βάση της ταξιανθίας υπάρχουν λογχοειδή, τριμερή παράφυλλα. Τα άνθη είναι κιτρινόλευκα και καλύπτονται από μεγάλα, πράσινα και καλυμμένα με τρίχες βράκτια. Τα άνθη έχουν χαρακτηριστική κλίση προς το έδαφος.

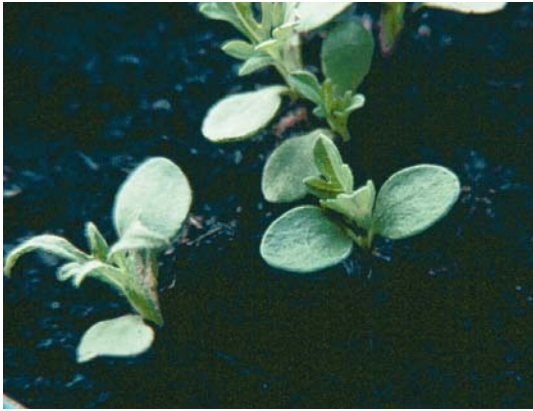
Οι σπόροι της αμβροσίας είναι καστανοί, τριγωνικοί και φέρουν ένα ακιδωτό εξάρτημα.

Απαντάται κυρίως σε ερημικές περιοχές.

Asteraceae

Common ragweed, Short ragweed

Code: AMBEL

Σπορόφυτα αμβροσίας

Νεαρό φυτό αμβροσίας

Ανεπτυγμένο φυτό αμβροσίας

Πικραλίδα

Picris echioides

Συνώνυμα:

Τοπωνυμίες:

Η **πικραλίδα** είναι ετήσιο, χειμερινό και δικοτυλήδονο φυτό με όρθια ή πλάγια έκφυση. Αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει το φθινόπωρο.

Το νεαρό φυτό έχει ωοειδείς κοτυληδόνες μήκους 7-8 mm και με μικρό σε μήκος μίσχο. Σχηματίζουν εγκοπή στην αντίθετη πλευρά του μίσχου. Η υποκοτύλη είναι πράσινη και δεν έχει τρίχες.

Ο βλαστός είναι πολυπλευρικός, έχει ερυθρές ραβδώσεις και καλύπτεται από μικρά, αραιά αγκάθια και μικρές τρίχες. Έχει όρθια ή πλάγια έκφυση και φθάνει το ύψος των 120 cm.

Τα φύλλα του ζιζανίου που βρίσκεται σε νεαρό στάδιο σχηματίζουν ροζέτα. Είναι λογχοειδή και έχουν αραιές τρίχες στην κάτω και την πάνω επιφάνεια του ελάσματος. Επιπλέον, στην επάνω επιφάνεια του ελάσματος σχηματίζονται χαρακτηριστικά και ευδιάκριτα εξογκώματα. Ακόμη, το έλασμα έχει ευδιάκριτο κίτρινο ή κόκκινο κεντρικό νεύρο.

Τα άνθη βρίσκονται στην κορυφή ανθοφόρων βλαστών και είναι καλυμμένα με ωοειδή και οξύληκτα βράκτια που έχουν μικρά αγκάθια. Τα άνθη (ανθοταξίες) αποτελούνται από κίτρινα επιδίσκια και κίτρινα επιχείλια άνθη.

Οι σπόροι της πικραλίδας είναι ανοιχτού-καστανού χρώματος, επιμήκεις, αυλακωτοί και έχουν λεπτότερες κάθετες ραβδώσεις.

Απαντάται σε μέτρια ξηρές και ζεστές περιοχές.

Σπορόφυτα πικραλίδας

Asteraceae
Bristly ox-tongue
Code: PICEC

Νεαρό φυτό πικραλίδας

Άνθος πικραλίδας

Ανεπτυγμένο φυτό πικραλίδας

Κενταύρια

Centauria solstitialis

Συνώνυμα:

Τοπωνυμίες:

Η **κενταύρια** είναι ετήσιο, χειμερινό και δικοτυλήδονο φυτό με όρθια έκφυση. Αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει το φθινόπωρο.

Το νεαρό φυτό έχει ωοειδείς, με μικρό μίσχο κοτυληδόνες, οι οποίες έχουν ευδιάκριτα λευκά νεύρα και μήκος έως 10 mm. Η υποκοτύλη είναι πράσινη και δεν έχει τρίχες.

Ο βλαστός είναι πολυπλευρικός και περιβάλλεται σε όλο το μήκος του από πλατιά πεπερύγια. Είναι πολυδιακλαδιζόμενος και φθάνει μέχρι το ύψος των 120 cm.

Τα φύλλα είναι λογχοειδή και πτεροσχιδή, με πλατύ το ακραίο τμήμα του ελάσματος. Σε νεαρό στάδιο σχηματίζουν ροζέτα. Οι μίσχοι των φύλλων είναι ερυθροί, ενώ μίσχοι και ελάσματα καλύπτονται από μικρές τρίχες.

Τα άνθη βρίσκονται μεμονωμένα στην κορυφή ανθοφόρων βλαστών και περιβάλλονται από μεγάλα κιτρινόλευκα αγκάθια. Τα άνθη (ανθοταξίες) αποτελούνται από κίτρινα επιδίσκια ανθίδια.

Οι σπόροι της κενταύριας είναι καστανοί έως μαύροι και επιμήκεις έως ελαφρά τριγωνικοί.

Αναπτύσσεται σε πολλών τύπων εδάφη.

Σπορόφυτο κενταύριας

Asteraceae

Yellow starthistle, Barnaby's thistle

Code: CENSO

Νεαρό φυτό κενταύριας

Φυτό κενταύριας σε ροζέτα

Ανεπτυγμένο φυτό κενταύριας

Αγριομαργαρίτα

Chrysanthemum segetum

Συνώνυμα:

Τοπωνυμίες: Αγριομαντηλίδα

Η **αγριομαργαρίτα** είναι ετήσιο, χειμερινό και δικοτυλήδονο φυτό με όρθια έκφυση. Αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει το φθινόπωρο και στο τέλος του χειμώνα.

Το νεαρό φυτό έχει ωοειδής, πράσινες και άμισχες κοτυληδόνες μήκους έως 8 mm. Η υποκοτύλη είναι πράσινη και δεν έχει τρίχες.

Ο βλαστός είναι πολυπλευρικός και πράσινος. Έχει όρθια έκφυση και φθάνει μέχρι το ύψος των 80 cm.

Τα φύλλα είναι λογχοειδή και πτεροσχιδή με οξύληκτα τα επιμέρους τμήματα του ελάσματος. Γενικά, τα φύλλα της είναι πλατύτερα από εκείνα της ανθεμίδας. Οι μίσχοι των κατώτερων φύλλων έχουν μικρά δόντια, ενώ τα ανώτερα φύλλα είναι άμισχα. Σε νεαρό στάδιο τα φύλλα σχηματίζουν ροζέτα, ενώ αργότερα διατάσσονται κατ' εναλλαγή.

Τα άνθη (ανθοταξίες) αποτελούνται από κίτρινα επιδίσκια και επιχείλια ανθίδια και βρίσκονται μεμονωμένα στις κορυφές ανθοφόρων βλαστών.

Οι σπόροι της αγριομαργαρίτας είναι καστανοί, επιμήκεις και ραβδωτοί.

Απαντάται σε εδάφη με λίγο ασβέστιο και με εμφανής οξύτητα.

Σπορόφυτο αγριομαργαρίτας

Asteraceae
Corn marigold
Code: CHYSE

Νεαρό φυτό αγριομαργαρίτας

Άνθη αγριομαργαρίτας

Ανεπτυγμένο φυτό αγριομαργαρίτας

Κίρσιο το λογχόφυλλο

Cirsium vulgare

Συνώνυμα:

Τοπωνυμίες:

Το **κίρσιο το λογχόφυλλο** είναι διετές, χειμερινό έως εαρινό και δικοτυλήδονο φυτό. Αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει στο τέλος του χειμώνα και την άνοιξη.

Το νεαρό φυτό έχει στρογγυλές κοτυληδόνες μήκους 9 mm και πολύ μικρό μίσχο. Η υποκοτύλη είναι πράσινη και δεν έχει τρίχες.

Ο βλαστός είναι πολυπλευρικός, έχει όρθια έκφυση και φθάνει μέχρι τα 200 cm. Περιβάλλεται από αγκάθια και τρίχες.

Τα φύλλα είναι ωοειδή έως λογχοειδή, οδοντωτά, έχουν τρίχες στην κάτω επιφάνεια και αγκάθια στην περιφέρεια. Σε νεαρό στάδιο σχηματίζουν ροζέτα. Τα φύλλα αυτού του είδους είναι πλατύτερα και σκουρότερα από εκείνα του *Cirsium arvensis*, ενώ δεν είναι πτεροσχιδή όπως είναι του *C. arvensis*.

Οι σπόροι του λογχόφυλλου κίρσιου είναι καστανοί, ωοειδείς και ελαφρώς ραβδωτοί.

Σπορόφυτο κίρσιου λογχόφυλλου

Asteraceae

Bull thistle

Code: CIRVU

Νεαρό φυτό κίρσιου λογχόφυλλου

Άνθη κίρσιου λογχόφυλλου

Ανεπτυγμένο φυτό κίρσιου λογχόφυλλου

Λαψάνα

Lapsana communis

Συνώνυμα:

Τοπωνυμίες:

Η **λαψάνα** είναι ετήσιο, χειμερινό και δικοτυλήδονο φυτό με όρθια έκφυση. Αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει το φθινόπωρο.

Το νεαρό φυτό έχει ωσειδείς κοτυληδόνες μήκους έως 6 mm, οι οποίες έχουν μεγάλους μίσχους. Η υποκοτύλη είναι είναι πράσινη και δεν έχει τρίχες.

Ο βλαστός είναι πολυπλευρικός με τρίχες και σε ορισμένα σημεία είναι ερυθρός.

Τα πρώτα φύλλα διατάσσονται σε διάταξη ροζέτας. Είναι λογχοειδή και πτεροσχιδή, ενώ έχουν πλατύτερο το ανώτερο τμήμα του ελάσματος. Το έλασμα του φύλλου έχει μικρές τρίχες στην πάνω και την κάτω επιφάνεια, ενώ ο μίσχος έχει μεγάλες τρίχες στην κάτω επιφάνεια. Επιπλέον, το έλασμα του φύλλου είναι τραχύ.

Τα άνθη είναι κίτρινα, γλωσσόμορφα με 5 δόντια και βρίσκονται σε κορυφαίους κορύμβους.

Οι σπόροι της λαψάνας είναι επιμήκεις, οξύληκτοι, ελαφρώς ραβδωτοί και έχουν ανοικτό – καστανό χρώμα.

Αναπτύσσεται σε ασβεστόλιθα, πλούσια, αμμώδη, πηλώδη, ή αργιλώδη εδάφη.

Σπορόφυτο λαψάνας

Asteraceae
Nipplewort
Code: LAPCO

Νεαρό φυτό λαψάνας

Άνθη λαψάνας

Ανεπτυγμένο φυτό λαψάνας

Αρτεμίσια

Artemisia vulgaris

Συνώνυμα:

Τοπωνυμίες:

Η **αρτεμίσια** είναι πολυετές, χειμερινό και δικοτυλήδονο φυτό με όρθια έκφυση. Αναπαράγεται με σπόρους και τμήματα ρίζας και φυτρώνει ή βλαστάνει το φθινόπωρο.

Το νεαρό φυτό έχει στρογγυλές και άμισχες κοτυληδόνες που έχουν μήκος 3-4 mm. Η υποκοτύλη έχει σκούρο πράσινο χρώμα και δεν έχει τρίχες.

Ο βλαστός είναι κυλινδρικός με τρίχες και κόκκινες ραβδώσεις. Έχει όρθια έκφυση και φθάνει μέχρι το ύψος των 150 – 200 cm.

Τα φύλλα είναι πράσινα, ωειδή και πτεροσχιδή με μεγάλο μίσχο και αραιές τρίχες στην κάτω επιφάνεια. Τα φύλλα διατάσσονται σε διάταξη κατ' εναλλαγή και έχουν πτεροσχιδή παράφυλλα.

Τα άνθη είναι πολύ μικρά και βρίσκονται σε μασχαλιαίους στάχεις. Οι στήμονες είναι κίτρινοι και μετά τη γονιμοποίηση γίνονται καστανοί προσδίνοντας στις ανθοταξίες χαρακτηριστικό καστανό χρώμα. Τα σέπαλα είναι λευκά και χνουδωτά, ενώ καλύπτονται από πράσινες γραμμές.

Οι σπόροι της αρτεμίσιας είναι καστανοί, επιμήκεις και έχουν γωνιώδεις πλευρές.

Αναπτύσσεται κυρίως σε πλούσια σε θρεπτικά, ασβεστόλιθα, πηλώδη και αμμώδη εδάφη.

Σπορόφυτο αρτεμίσιας

Asteraceae
Mugwort
Code: ARTVU

Νεαρό φυτό αρτεμίσιας

Άνθη αρτεμίσιας

Ανεπτυγμένο φυτό αρτεμίσιας

Ανθεμίδα

Anthemis tinctoria

Συνώνυμα:

Τοπωνυμίες:

Η **ανθέμιδα** είναι ετήσιο, χειμερινό και δικοτυλήδονο φυτό με όρθια έκφυση. Αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει το φθινόπωρο και στο τέλος του χειμώνα.

Το νεαρό φυτό έχει ωοειδής και άμισχες κοτυληδόνες, μήκους 6-7 mm. Η υποκοτύλη είναι πράσινη και δεν έχει τρίχες.

Ο βλαστός είναι πράσινος, πολυπλευρικός και έχει τρίχες. Έχει όρθια έκφυση και φθάνει στο ύψος των 20-50 cm.

Τα φύλλα είναι λογχοειδή και πτεροσχιδή με τρίχες στην πάνω και κάτω επιφάνεια. Τα επιμέρους τμήματα των φύλλων είναι οξύληκτα και σαρκώδη. Επιπλέον, τα φύλλα περιλαμβάνουν λογχοειδείς λοβούς. Τα πρώτα φύλλα σχηματίζουν ροζέτα. Γενικά, τα φύλλα είναι σαρκώδη, επίπεδα και πιο πλατιά από εκείνα της *A. arvensis*.

Η κεφαλή του άνθους είναι χρυσοκίτρινη με άσπρα ακτινωτά φυλλάρια.

Οι σπόροι της ανθεμίδας είναι καστανοί, επιμήκεις και ραβδωτοί. Επιπλέον, το πίσω τμήμα του σπόρου είναι κάθετο.

Καλλιεργείται κυρίως σε ερημωμένες περιοχές.

Σπορόφυτο αγριομαργαρίτας

Asteraceae
Yellow chamomile
Code: ANTTI

Νεαρό φυτό αγριομαργαρίτας

Άνθη αγριομαργαρίτας

Ανεπτυγμένο φυτό αγριομαργαρίτας

Γκαλινσόγκα

Galinsoga parviflora

Συνώνυμα:

Τοπωνυμίες:

Η **γκαλινσόγκα** είναι ετήσιο, χειμερινό και δικοτυλήδονο φυτό με όρθια ή πλάγια έκφυση. Αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει το φθινόπωρο.

Το νεαρό φυτό έχει στρογγυλές και έμμισχες κοτυληδόνες, οι οποίες σχηματίζουν εγκοπή στην απέναντι πλευρά του μίσχου και φθάνουν στο μήκος των 7 mm. Η υποκοτύλη είναι πράσινη και δεν έχει τρίχες.

Ο βλαστός είναι πολυπλευρικός και σε ορισμένα σημεία γίνεται ερυθρός. Δεν έχει τρίχες (διαφορά από *G. ciliata*), αλλά καλύπτεται από αραιό χνούδι. Έχει όρθια ή πλάγια έκφυση και φθάνει έως τα 50 cm ύψος.

Τα πρώτα φύλλα είναι ωοειδή, αραιά οδοντωτά, έμμισχα και έχουν τρίχες στην περιφέρεια. Έχουν αντίθετη διάταξη και εμφανές κεντρικό νεύρο. Αργότερα τα φύλλα γίνονται οδοντωτά, ενώ τα ανώτερα είναι άμισχα.

Τα άνθη βρίσκονται σε κορυφαίους κορύμβους και αποτελούνται από κίτρινα επιδίσκια ανθίδια και 5 λευκά και τρίλοβα επιχειλία.

Οι σπόροι της γκαλινσόγκας είναι τριγωνικοί και ραβδωτοί με σκούρο καστανό χρώμα. Διασπείρονται με τη βοήθεια πάππου.

Αναπτύσσεται σε πλούσια σε θρεπτικά, πηλώδη και αργιλώδη εδάφη.

Σπορόφυτο γκαλινσόγκας

Asteraceae

Galinsoga glabre, Gallant soldier, Small-flower galinsoga

Code: GASPA

Νεαρό φυτό γκαλινσόγκας

Άνθη γκαλινσόγκας

Ανεπτυγμένο φυτό γκαλινσόγκας

Γκαλινσόγκα

Gallinsoga ciliata

Συνώνυμα: *Galinsoga quadriradiata*

Τοπωνυμίες:

Η γκαλινσόγκα είναι ετήσιο, χειμερινό και δικοτυλήδονο φυτό με όρθια ή πλάγια έκφυση. Αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει το φθινόπωρο.

Το νεαρό φυτό έχει στρογγυλές και έμμισχες κοτυληδόνες, οι οποίες σχηματίζουν εγκοπή στην απέναντι πλευρά του μίσχου και φθάνουν στο μήκος των 8 mm. Η υποκοτύλη είναι πράσινη και δεν έχει τρίχες.

Ο βλαστός είναι πολυπλευρικός και σε ορισμένα σημεία γίνεται ερυθρός. Σε αντίθεση με την *G. parviflora* καλύπτεται από τρίχες. Έχει όρθια ή πλάγια έκφυση και φθάνει έως τα 50 cm ύψος.

Τα πρώτα φύλλα είναι ωσειδή (μεγαλύτερα από εκείνα της *G. parviflora*), αραιά οδοντωτά, έμμισχα και έχουν τρίχες στην περιφέρεια (μεγαλύτερες από εκείνες της *G. parviflora*). Έχουν αντίθετη διάταξη και εμφανές κεντρικό νεύρο. Αργότερα τα φύλλα γίνονται οδοντωτά, ενώ τα ανώτερα είναι άμισχα.

Τα άνθη (ταξιανθίες) βρίσκονται σε κορυφαίους κορύμβους και αποτελούνται από κίτρινα επιδίσκια ανθίδια και 5 λευκά και τρίλοβα επιχείλια (μεγαλύτερα από εκείνα της *G. parviflora*).

Οι σπόροι της γκαλινσόγκας είναι τριγωνικοί και ραβδωτοί με σκούρο καστανό χρώμα. Διασπείρονται με τη βοήθεια πάππου.

Αναπτύσσεται σε πλούσια σε θρεπτικά, πηλώδη και αργιλώδη εδάφη.

Σπορόφυτα γκαλινσόγκας

Asteraceae

Hairy galinsoga, Peruvian daisy

Code: GASCI

Νεαρό φυτό γκαλινσόγκας

Άνθη γκαλινσόγκας

Ανεπτυγμένο φυτό γκαλινσόγκας

Μπέλις

Bellis sylvestris

Συνώνυμα:

Τοπωνυμίες:

Το **μπέλις** είναι ετήσιο, χειμερινό και δικοτυλήδονο φυτό. Αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει το φθινόπωρο.

Το νεαρό φυτό έχει μικρές (3 mm), στρογγυλές και έμμισχες κοτυληδόνες. Η υποκοτύλη είναι πράσινη και δεν έχει τρίχες.

Το ζιζάνιο αυτό δε δημιουργεί βλαστό.

Τα πρώτα φύλλα σχηματίζουν ροζέτα. Είναι ωοειδή, μικρά και πλατιά και έχουν μίσχο. Επιπλέον, τα φύλλα έχουν βελούδινη υφή λόγω των μικρών και μαλακών τριχών στην πάνω και κάτω επιφάνεια.

Το άνθος είναι λευκό και βρίσκεται στην κορυφή ενός ανθικού στελέχους και εκπτύσσεται από το κέντρο της ροζέτας. Το ανθικό στέλεχος έχει ύψος περίπου 20 cm και καλύπτεται από χνούδι.

Οι σπόροι του μπέλις είναι ωοειδείς και καστανοί με ανοιχτόχρωμη περιφέρεια.

Σπορόφυτο του μπέλις

Asteraceae
Southern daicy
Code: BELSY

Νεαρό φυτό του μπέλις

Ανεπτυγμένο φυτό του μπέλις

Μπίντενς

Bidens tripartita

Συνώνυμα:

Τοπωνυμίες:

Το **μπίντενς** είναι ετήσιο, χειμερινό και δικοτυλήδονο φυτό με όρθια έκφυση. Αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει το φθινόπωρο.

Το νεαρό φυτό έχει μεγάλες, ωοειδής κοτυληδόνες μήκους 1,8 cm, οι οποίες έχουν μικρό μίσχο και εμφανές, διογκωμένο το κεντρικό νεύρο. Η υποκοτύλη είναι πράσινη και δεν έχει τρίχες.

Ο βλαστός είναι πολυπλευρικός, σε μεγάλη επιφάνεια ερυθρός και δεν έχει τρίχες. Έχει όρθια έκφυση και φθάνει στο ύψος των 40 cm.

Τα φύλλα βρίσκονται σε αντίθετη διάταξη, είναι ωοειδή έως λογχοειδή και οδοντωτά. Τα πρώτα φύλλα έχουν ωοειδή παράφυλλα, ενώ τα μεταγενέστερα φύλλα εκτός από τα παράφυλλα έχουν και επιμήκεις λοβούς.

Τα άνθη (ανθοταξίες) είναι επάκρια και αποτελούνται από κίτρινα επιδίσκια άνθη που περιβάλλονται από ακτινωτά παράφυλλα.

Οι σπόροι του μπίντενς είναι επιμήκεις, τριγωνικοί και διαθέτουν δύο βελονοειδή εξαρτήματα στην πίσω πλευρά. Το χρώμα τους είναι σκούρο καστανό, ενώ κατά μήκος έχουν εμφανές κεντρικό νεύρο.

Αναπτύσσεται σε πηλώδη και αμμώδη, υγρά ή ξηρά εδάφη.

Σπορόφυτο του μπίντενς

Asteraceae

Beggarticks

Code: BIDTR

Νεαρό φυτό του μπίντενς

Άνθη του μπίντενς

Ανεπτυγμένο φυτό του μπίντενς

2.2.3. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ CARYOPHYLLACEAE

Σιλήνη

Silene alba

Συνώνυμα: *Silene pratensis*

Τοπωνυμίες:

Η **σιλήνη** είναι ετήσιο, χειμερινό και δικοτυλήδονο φυτό. Αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει το φθινόπωρο.

Το νεαρό φυτό έχει ωσειδείς και έμμισχες κοτυληδόνες μήκους έως 5 mm. Επιπλέον, οι κοτυληδόνες έχουν πράσινο χρώμα και μικρό μίσχο. Η υποκοτύλη είναι πράσινη και δεν έχει τρίχες.

Ο βλαστός τριχωτός με όρθια έκφυση.

Τα φύλλα είναι μικρά, φαρδιά και ωσειδή. Επιπλέον, έχουν μικρές τρίχες στην περιφέρεια και στις δύο επιφάνειες. Ακόμη είναι αδιαίρετα και έχουν μίσχο. Τα πρώτα φύλλα σχηματίζουν ροζέτα. Τα νεύρα των φύλλων είναι ευδιάκριτα.

Τα άνθη είναι λευκά, εύοσμα και αραιά τοποθετημένα στην ταξιανθία.

Οι σπόροι της σιλήνης είναι καστανοί, νεφρόσχημοι και με τραχιά, αγκαθωτή επιφάνεια.

Αναπτύσσεται σε πλούσια σε άζωτο και με επαρκή υγρασία εδάφη.

Σπορόφυτο σιλήνης

Caryophyllaceae

White cockle, White campion

Code: MELAL

Άνθη σιλής

Σιλήνη

Silene vulgaris

Συνώνυμα:

Τοπωνυμίες:

Η **σιλήνη** είναι ετήσιο, χειμερινό και δικοτυλήδονο φυτό με πλάγια έκφυση. Αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει το φθινόπωρο.

Το νεαρό φυτό έχει ωοειδείς έως λογχοειδείς κοτυληδόνες με μέτριου μήκους μίσχο και μήκος έως 9 mm. Η υποκοτύλη είναι πράσινη και δεν έχει τρίχες.

Ο βλαστός είναι πράσινος (σε ορισμένα σημεία μοβ), κυλινδρικός και έχει τρίχες. Έχει πλάγια έκφυση, διακλαδίζεται έντονα και φθάνει μέχρι τα 40 cm ύψος.

Τα φύλλα είναι ωοειδή, ελαφρώς προιονωτά και αντίθετα. Δεν έχουν τρίχες στην επιφάνειά τους και τα νεύρα δεν είναι ευδιάκριτα (διαφορά από *S. alba*), ενώ είναι πιο πράσινα (σταχτο-πράσινα) και μικρότερα από εκείνα της *S. alba*.

Τα άνθη είναι καμπανοειδή με 5 λευκά και δισχιδή πέταλα. Βρίσκονται στις άκρες πολύ μακριών στελεχών που ξεχωρίζουν έντονα από το υπόλοιπο φυτό. Τα σέπαλα είναι ενωμένα σε σχήμα καμπάνας, ενώ η ωοθήκη είναι επιφυής και το ανδρείο έχει περίπου 12 στήμονες.

Οι σπόροι της σιλήνης είναι καστανοί, νεφρόσχημοι και με τραχιά, αγκαθωτή επιφάνεια.

Απαντάται σε μη κατεργασμένα εδάφη.

Σπορόφυτο σιλήνης

Caryophyllaceae

**Bladder campion, Maiden-tear's, White bottle, Cowbell, Bubble poppy,
Spattling, Rattle weed, Petards**

Code: CILVU

Νεαρό φυτό σιλήνης

Άνθη σιλήνης

Ανεπτυγμένο φυτό σιλήνης

2.2.4. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ CHENOPODIACEAE

Ατρίπλεξ

Atriplex patula

Συνώνυμα:

Τοπωνυμίες:

Το **ατρίπλεξ** είναι ετήσιο χειμερινό ή εαρινό και δικοτυλήδονο φυτό με έρπουσα ή πλάγια έκφυση. Αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει στο τέλος του χειμώνα και στις αρχές της άνοιξης.

Το νεαρό φυτό έχει ωοειδείς έως επιμήκεις κοτυληδόνες με πολύ κοντό μίσχο και μήκος έως 16 mm. Η υποκοτύλη είναι ερυθρή και δεν έχει τρίχες.

Ο βλαστός είναι πολυπλευρικός με κόκκινα τμήματα στο σημείο ένωσης με το μίσχο και με έρπουσα ή πλάγια έκφυση.

Τα φύλλα είναι επιμήκη έως ωοειδή ή τριγωνικά. Έχουν αραιά δόντια στην περιφέρεια και λευκό επίχρισμα στην επιφάνεια των νεώτερων φύλλων. Επιπλέον, η βάση του ελάσματος έχει δυο μυτερούς λοβούς.

Η ταξιανθία είναι λευκο-πράσινος στάχυς, ενώ οι καρποί είναι πράσινοι, τριγωνικοί και οδοντωτοί.

Οι σπόροι του ατρίπλεξ είναι μαύροι έως καστανοί και σφαιρικοί.

Αναπτύσσεται σε ξηρές περιοχές.

Σπορόφυτο ατρίπλεξ

Chenopodiaceae
Spreading atriplex
Code: ATXPA

Νεαρό φυτό ατρίπλεξ

Ανθισμένο φυτό ατρίπλεξ

Ανεπτυγμένο φυτό ατρίπλεξ

Κοχία

Kochia scoparia

Συνώνυμα:

Τοπωνυμίες:

Η **κοχία** είναι ετήσιο, εαρινό και δικοτυλήδονο φυτό με όρθια έκφυση. Αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει στις αρχές της άνοιξης.

Το νεαρό φυτό έχει ωοειδείς έως λογχοειδείς κοτυληδόνες μήκους 6 mm, οι οποίες έχουν πολύ μικρού μήκους μίσχο. Η υποκοτύλη είναι ερυθρή.

Ο βλαστός είναι πλευρικός, πράσινος με ερυθρές ραβδώσεις και τρίχες. Έχει όρθια έκφυση και σχηματίζει πολλούς βλαστούς (σε κάθε μασχάλη έχουμε βλαστό).

Τα φύλλα είναι κίτρινο-πράσινα, ωοειδή έως λογχοειδή και έχουν τρίχες στην κάτω και την πάνω επιφάνεια, καθώς και στην περιφέρεια. Η διάταξη των φύλλων είναι κατ' εναλλαγή.

Τα άνθη είναι πρασινωπά, πολύ μικρά και βρίσκονται στις μασχάλες εφόσον δεν έχουν ποδίσκο.

Οι σπόροι της κοχίας είναι καστανοί έως μαύροι και σφαιρικοί.

Απαντάται κυρίως σε ξηρικές περιοχές.

Σπορόφυτο κοχίας

Chenopodiaceae

Kochia, Mexican fireweed, Burning bush, Summer cypress

Code: KCHSC

Νεαρό φυτό κοχίας

Ανθισμένο φυτό κοχίας

Ανεπτυγμένο φυτό κοχίας

2.2.5. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ MALVACEAE

Αγριοϊβίσκος

Hibiscus trionum

Συνώνυμα:

Τοπωνυμίες:

Ο **αγριοϊβίσκος** είναι ετήσιο, εαρινό και δικοτυλήδονο φυτό με όρθια ή πλάγια έκφυση. Αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει την άνοιξη.

Το νεαρό φυτό έχει καρδιόσχημες και ανισομεγέθεις κοτυληδόνες με κοντό μίσχο. Τα ελάσματα των κοτυληδόνων έχουν 5 και 7 mm μήκος, ενώ η εγκοπή σχηματίζεται από την πλευρά του μίσχου. Η υποκοτύλη είναι πράσινη και δεν έχει τρίχες.

Ο βλαστός είναι κυλινδρικός, πράσινος ή ερυθρός και έχει αραιές τρίχες. Έχει όρθια ή πλάγια έκφυση και φθάνει στο ύψος των 50 cm.

Τα φύλλα είναι τρίλοβα, οδοντωτά ή κυματοειδή. Ο μίσχος των φύλλων είναι ερυθρός, ενώ υπάρχουν μικρότερα φύλλα στις μασχάλες. Το έλασμα των φύλλων είναι λείο και γυαλιστερό.

Τα άνθη είναι μεμονωμένα. Αποτελούνται από 5 κίτρινα πέταλα με μοβ βάση. Το ανδρείο αποτελείται από πολυάριθμους κίτρινους στήμονες. Το στίγμα είναι βυσσινί, πενταμερές και υπερυψωμένο. Τα σέπала είναι πράσινα και αραχνοϋφαντα με βυσσινί ραβδώσεις. Κλείνουν τη νύχτα και καλύπτουν το άνθος.

Οι σπόροι του αγριοϊβίσκου είναι νεφρόσχημοι με τραχιά επιφάνεια και σκούρο καστανό έως μαύρο χρώμα.

Απαντάται κυρίως σε ξηρικές περιοχές.

Σπορόφυτο αγριοϊβίσκου

Malvaceae

Venice mallow, Flower-of-an-hour, Shoo-fly, Bladder-ketmia

Code:HIBTR

Νεαρό φυτό αγριοίβισκου

Άνθη αγριοίβισκου

Ανεπτυγμένο φυτό αγριοίβισκου

2.2.6. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ POACEAE

Φάλαρη η κανάριος

Phalaris canariensis

Συνώνυμα:

Τοπωνυμίες:

Η **κανάριος φάλαρη** είναι ετήσιο, χειμερινό και μονοκοτυλήδονο φυτό που φθάνει μέχρι τα 100 cm ύψος. Αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει από το φθινόπωρο έως το τέλος του χειμώνα.

Το καλάμι είναι κιτρινο-πράσινο, κυλινδρικό και έχει όρθια έκφυση. Επιπλέον, ο βλαστός δεν έχει τρίχες.

Ο κολεός αρχικά είναι ερυθρός, δίχως τρίχες, ενώ αργότερα το σημείο ένωσης κολεού με το έλασμα είναι λευκό. Ακόμη, το γλωσσίδιο είναι μεγάλο (έως 6 mm) και μεμβρανώδες, ενώ δεν υπάρχουν ωτίδια. Τα φύλλα αρχικά είναι στενά, ενώ αργότερα γίνονται φαρδιά (έως 12 mm), μακριά και κιτρινοπράσινα. Επιπλέον, το έλασμα του φύλλου είναι αριστερόστροφο ή δεξιόστροφο.

Η ταξιανθία είναι κιτρινοπράσινη, ωσειδής και κοντή σταχυόμορφη φόβη που φθάνει έως τα 6 cm μήκος. Τα σταχύδια είναι μονανθή και στα λέπυρα υπάρχει μία πράσινη γραμμή.

Οι σπόροι της καναρίου φάλαρης είναι κίτρινοι, ωσειδείς, οξύληκτοι και έχουν λεία επιφάνεια.

Η κανάριος φάλαρη αποτελεί ζιζάνιο των χειμερινών σιτηρών, αλλά απαντάται σπανιότερα από τα άλλα τρία είδη φάλαρης (*P. minor*, *P. brachystachys*, *P. paradoxa*).

Σπορόφυτο καναρίου φάλαρης

Poaceae
Canary grass
Code: PHACA

Κολεοί καναρίου φάλαρης

Ταξιανθία καναρίου φάλαρης

Ανεπτυγμένο φυτό καναρίου φάλαρης

Αγριοβρώμη

Avena fatua

Συνώνυμα:

Τοπωνυμίες:

Η **αγριοβρώμη** είναι ετήσιο, χειμερινό και μονοκοτυλήδονο φυτό με όρθια έκφυση. Αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει το φθινόπωρο και στο τέλος του χειμώνα.

Το καλάμι είναι ανοιχτό-πράσινο, κυλινδρικό, δεν έχει τρίχες και έχει όρθια έκφυση.

Ο κολεός των νεαρών σπορόφυτων είναι λευκός, ενώ αργότερα γίνεται πράσινος και έχει τρίχες (σε αντίθεση με την *A.sterilis* που δεν έχει τρίχες στον κολεό). Το γλωσσίδιο είναι τριγωνικό και ελαφρώς οδοντωτό (σε αντίθεση με εκείνο της *A. sterilis* που είναι έντονα οδοντωτό). Το έλασμα του φύλλου είναι αριστερόστροφο ή δεξιόστροφο. Το νεαρό φυτό αρχικά δεν έχει τρίχες αργότερα όμως έχει τρίχες στην περιφέρεια.

Η ταξιανθία είναι φόβη μεγάλου μήκους. Τα σταχύδια αποτελούνται από 3 ανθίδια, από τα οποία τα 2 είναι γόνιμα και έχουν μεγάλα άγανα.

Οι σπόροι της αγριοβρώμης είναι επιμήκεις, σκαφοειδείς και έχουν τρίχες στη βάση τους. Το χρώμα τους είναι κίτρινο έως ανοιχτό καστανό.

Σπορόφυτο καναρίου αγριοβρώμης

Poaceae

Spring wild oat , Common wild oat

Code: AVEFA

Νεαρό φυτό αγριοβρώμης

Ταξιανθία αγριοβρώμης

Ανεπτυγμένο φυτό αγριοβρώμης

Βρόμος

Bromus japonicus

Συνώνυμα: *Bromus patulus*

Τοπωνυμίες:

Ο **βρόμος** είναι ετήσιο, χειμερινό και μονοκοτυλήδονο φυτό με όρθια ή πλάγια έκφυση. Αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει το φθινόπωρο.

Το καλάμι είναι γκριζο-πράσινο, κυλινδρικό και έχει όρθια ή πλάγια έκφυση.

Ο κολεός είναι λευκός και το γλωσσίδιο είναι κοντό και μεμβρανώδες. Το έλασμα του φύλλου είναι μέτριο (στενότερο από εκείνο του *B. sterilis*). Επιπλέον, το έλασμα του φύλλου είναι δεξιόστροφο ή αριστερόστροφο και καλύπτεται από πολύ μικρές τρίχες.

Η ταξιανθία είναι φόβη με πολύανθα σταχύδια (5-13). Ο χιτώνας φέρει άγανο.

Οι σπόροι του βρόμου είναι επιμήκεις, σκαφοειδείς, καστανοί και φέρουν μικρού μήκους άγανο.

Σπορόφυτα βρόμου

Poaceae
Japanese brome
Code: BROJA

Νεαρό φυτό βρόμου

Ταξιανθία βρόμου

Ανεπτυγμένο φυτό βρόμου

Βρίζα

Briza maxima

Συνώνυμα:

Τοπωνυμίες:

Η **βρίζα** είναι ετήσιο, χειμερινό και μονοκοτυλήδονο φυτό με όρθια έκφυση. Αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει το φθινόπωρο και στο τέλος του χειμώνα.

Ο βλαστός είναι κυλινδρικός με όρθια έκφυση και ύψος μέχρι 40 cm.

Ο κολεός είναι λευκός και το γλωσσίδιο είναι μεγάλο, μεμβρανώδες, αλλά όχι οδοντωτό. Το έλασμα του φύλλου είναι αριστερόστροφο, φαρδύ και έχει ανοιχτό πράσινο χρώμα.

Η ταξιανθία είναι φόβη με τριγωνικά, πολυανθή σταχύδια, τα οποία δεν έχουν άγανα. Επιπλέον, τα σταχύδια έχουν όλα κλίση προς τα κάτω και λεπιοειδή εμφάνιση.

Οι σπόροι της ρίζας είναι καστανοί, ωοειδείς και οξύληκτοι.

Σπορόφυτο βρίζας

Poaceae

Large quaking grass

Code: BRZMA

Νεαρό φυτό βρίζας

Ταξιανθία βρίζας

Ανεπτυγμένο φυτό βρίζας

Φεστούκα

Festouka pratensis

Συνώνυμα: *Festuca elatior*

Τοπωνυμίες:

Η **φεστούκα** είναι πολυετές, χειμερινό και μονοκοτυλήδονο φυτό με όρθια έκφυση. Αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει το φθινόπωρο.

Η βάση του νεαρού φυτού είναι ερυθρή. Έχει μικρό και μεμβρανώδες γλωσσίδιο, καθώς επίσης έχει και ωτίδια. Τα φύλλα είναι στενά και μακριά. Το έλασμα είναι δεξιόστροφο και έχει έντονες ραβδώσεις (νεύρα) στην επιφάνειά του.

Η ταξιανθία είναι φόβη με πολύανθα σταχύδια τα οποία έχουν κοντούς ποδίσκους.

Οι σπόροι της φεστούκας είναι καστανοί, επιμήκεις, σκαφοειδείς και έχουν μεγάλο άγανο.

Σπορόφυτο φεστούκας

Poaceae

Meadow fescue

Code: FESPR

Νεαρό φυτό φεστούκας

Ταξιανθία φεστούκας

Ανεπτυγμένο φυτό φεστούκας

Αγρόπυρο

Elymus repens

Συνώνυμα: *Elytrigia repens, Agropyron repens, Agriopyrum repens, Triticum repens, Agropyron leersianum*

Τοπωνυμίες: Έλυμος

Το **αγρόπυρο** είναι πολυετές, χειμερινό και μονοκοτυλήδονο φυτό με όρθια έκφυση. Αναπαράγεται με σπόρους και ριζώματα και φυτρώνει το φθινόπωρο.

Ο κολεός είναι πράσινος και το γλωσσίδιο είναι μικρό και μεμβρανώδες. Επιπλέον, έχει μικρά ωτίδια. Το έλασμα του φύλλου είναι φαρδύ και κοντό, σπαθοειδές, με έντονες ραβδώσεις και δεξιόστροφο. Επιπλέον, έχει τρίχες στην περιφέρεια.

Η ταξιανθία είναι στάχης με πολύανθα (4-8) σταχύδια. Ο χιτώνας έχει οντό άγανο.

Οι σπόροι του αγρόπυρου είναι επιμήκεις, σκαφοειδείς, με μικρό άγανο και ανοιχτού – καστανού χρώματος.

Αναπτύσσεται καλύτερα σε συμπιεσμένα εδάφη.

Σπορόφυτο αγρόπυρου

Poaceae
Quackgrass
Code: AGGRE

Ταξιανθία αγρόπυρου

Νεαρά φυτά αγρόπυρου

Βρίζα

Briza minor

Συνώνυμα:

Τοπωνυμίες:

Η **βρίζα** είναι ετήσιο, χειμερινό και μονοκοτυλήδονο φυτό με όρθια έκφυση. Αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει το φθινόπωρο.

Ο βλαστός είναι κυλινδρικός με όρθια έκφυση και ύψος μέχρι 30 cm.

Ο κολεός είναι πράσινος και το γλωσίδιο είναι κοντό και μεμβρανώδες. Τα φύλλα είναι πολύ κοντά και φαρδιά, σπαθοειδή με κιτρινο-πράσινο και αριστερόστροφο έλασμα.

Η ταξιανθία είναι φόβη με τριγωνικά (μικρότερα από εκείνα της *B. maxima*), πολυανθή σταχύδια, τα οποία δεν έχουν άγανα. Επιπλέον, τα σταχύδια έχουν όλα κλίση προς τα κάτω και λεπιοειδή εμφάνιση.

Οι σπόροι της ρίζας είναι κίτρινοι, ωοειδείς και οξύληκτοι.

Νεαρό φυτό βρίζας

Poaceae
Quaking grass
Code: BRZMI

Ταξιανθία βρίζας

Ανεπτυγμένα φυτά βρίζας

Ορύζοψη

Oryzopsis miliaceae

Συνώνυμα: *Piptatherum miliaceum*

Τοπωνυμίες: Γρήλαρη, Σπαθόχορτο

Η **ορύζοψη** είναι πολυετής, εαρινό, και μονοκοτυλήδοно φυτό με όρθια έκφυση. Αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει την άνοιξη.

Ο βλαστός είναι πράσινος, κυλινδρικός και έχει όρθια έκφυση.

Ο κολεός είναι πράσινος και το γλωσσίδιο είναι κοντό και μεμβρανώδες. Τα φύλλα είναι πολύ στενά, μακριά και γυαλιστερά. Το έλασμα είναι δεξιόστροφο (μοιάζει με εκείνο του *Lolium*, αλλά δεν υπάρχουν ωτίδια).

Η ταξιανθία είναι χαλαρή και μακριά φόβη. Τα σταχύδια είναι μονανθή και έχουν μικρό άγανο.

Οι σπόροι της ορύζοψης είναι καστανοί, ωοειδείς, οξύληκτοι και έχουν ραβδώσεις.

Σπορόφυτα ορύζοψης

Poaceae
Faux millet
Code:

Ταξιανθίες ορύζοψης

Ανεπτυγμένο φυτό ορύζοψης

2.2.7. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ RANUNCULACEAE

Άδωνης

Adonis aestivalis

Συνώνυμα:

Τοπωνυμίες: Αγριοπαπαρούνα

Ο **άδωνης** είναι ετήσιο, χειμερινό και δικοτυλήδονο φυτό με όρθια έκφυση. Αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει το φθινόπωρο.

Το νεαρό φυτό έχει λογχοειδείς, έμμισχες και κυρτές κοτυληδόνες που φθάνουν το μήκος των 17 mm. Η υποκοτύλη είναι πράσινη και δεν έχει τρίχες.

Ο βλαστός είναι πράσινος, πολυπλευρικός, δίχως τρίχες και φθάνει μέχρι τα 40 cm ύψος.

Τα φύλλα αρχικά είναι τριμερή, ενώ αργότερα γίνονται πενταμερή, δις-πτεροσχιδή και έχουν μακρύ μίσχο.

Τα άνθη είναι μεμονωμένα, έχουν 5 κόκκινα πέταλα και 5 καστανά έως μπεζ σέπαλα. Οι στήμονες είναι πολυάριθμοι.

Ο καρπός είναι επιμήκης κάψα. Οι σπόροι του άδωνη είναι ανοιχτόχρωμοι, πολυπλευρικοί και οξύληκτοι.

Το ζιζάνιο αυτό παράγει την αδωνηδίνη, ουσία τοξική για τα ζώα.

Σπορόφυτο του άδωνη

Ranunculaceae
Pheasant's – eye
Code: ADDAE

Νεαρό φυτό του άδωνη

Άνθος του άδωνη

Ανεπτυγμένο φυτό του άδωνη

2.2.8. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ VIOLACEAE

Αγριοπανσές ο τρίχρωμος

Viola tricolor

Συνώνυμα:

Τοπωνυμίες: Πολύχρωμος αγριοπανσές

Ο αγριοπανσές ο τρίχρωμος είναι ετήσιο, χειμερινό και δικοτυλήδονο φυτό με όρθια έκφυση. Αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει το φθινόπωρο και στο τέλος του χειμώνα.

Το νεαρό φυτό έχει ωοειδείς, έμμισχες κοτυληδόνες, μήκους 5 mm και με εγκοπή στην απέναντι πλευρά του μίσχου. Η υποκοτύλη είναι πράσινη και δεν έχει τρίχες.

Ο βλαστός είναι πράσινος, τετραπλευρικός, έχει όρθια έκφυση και φθάνει στο ύψος των 30 cm.

Τα φύλλα είναι ωοειδή έως επιμήκη, έμμισχα και έχουν οδοντωτή περιφέρεια. Υπάρχουν τρία φύλλα ανά γόνατο, ενώ κάθε φύλλο έχει λογχοειδή βράκτια.

Τα άνθη έχουν σχήμα πεταλούδας και βρίσκονται μεμονωμένα σε μοβ-πράσινους, μακριούς ποδίσκους που εκφύονται ανάμεσα από τα 3 φύλλα κάθε γονάτου. Τα πέταλα είναι λευκά και έχουν κίτρινο χρώμα στη βάση (κέντρο του άνθους).

Ο καρπός είναι ωοειδής κάψα. Οι σπόροι της τρίχρωμης βιόλας είναι κοκκινο-καστανοί, ωοειδείς, οξύληκτοι και έχουν λεία επιφάνεια.

Αναπτύσσεται σε όξινα ή ουδέτερα εδάφη.

Σπορόφυτα αγριοπανσέ

Violaceae
Wild pansy
Code: VIOTR

Νεαρό φυτό αγριοπανσέ

Άνθη αγριοπανσέ

Ανεπτυγμένο φυτό αγριοπανσέ

2.2.9. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ URTICACEAE

Τσουκνίδα η δίοικη

Urtica dioica

Συνώνυμα:

Τοπωνυμίες:

Η δίοικη τσουκνίδα είναι ετήσιο, χειμερινό, δικοτυλήδονο και δίοικο φυτό με όρθια έκφυση. Αναπαράγεται με σπόρους και φυτρώνει το φθινόπωρο.

Το νεαρό φυτό έχει στρογγυλές κοτυληδόνες μήκους 3 mm, με μικρό μίσχο και εγκοπή στην απέναντι πλευρά του μίσχου. Η υποκοτύλη είναι πράσινη και δεν έχει τρίχες.

Ο βλαστός είναι κυλινδρικός και έχει τρίχες. Αρχικά είναι ερυθρός, ενώ αργότερα γίνεται πράσινος.

Τα φύλλα έχουν αντίθετη διάταξη, είναι ωοειδή και έχουν οδοντωτή περιφέρεια. Επιπλέον, έχουν μακριούς μίσχους και καλύπτονται από αραιές τρίχες.

Τα άνθη είναι λευκο-πράσινα, μονογενή και βρίσκονται σε μασχαλαίους στάχτες, σε χωριστά φυτά τα αρσενικά από τα θηλυκά.

Οι σπόροι της δίοικης τσουκνίδας είναι πολύ μικροί, μαύροι και πολυπλευρικοί.

Αναπτύσσεται σε σκιερές και υγρές περιοχές κατά μήκος ρυακιών και σε βαθιά πλούσια εδάφη.

Θηλυκή και αρσενική ταξιανθία δίοικης τσουκνίδας

Urticaceae
Stinging nettle
Code: URTDI

Αναπτυγμένο φυτό δίοικης τσουκνίδας

Θηλυκή ταξιανθία δίοικης τσουκνίδας

3. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ALEX, J.F. 2001. Ontario weeds descriptions illustrations and keys to their identification. Ontario Ministry of Agriculture, Food and Rural Affairs. p. 304.
- ΑΝΩΝΥΜΟΣ., 1995. Weeds in sugar beet. Hoechst Schering Agr Evo Gm bH. p. 432.
- BALL, D.A., D.CUDNEY, S.A. DEWEY, C.L. ELMORE, R.G. LYMI, D.W. MONISHITA, R. PARKER, D.G.SWAN, T.D. WHITSON AND R.K. ZOOLINGER, 2000. Weeds of the west. University of Wyoming. p. 628.
- ΒΑΣΙΛΑΚΟΓΛΟΥ, Ι., 2005. Σημειώσεις μαθήματος Ζιζανιολογίας. Σελ.358.Λάρισα 2005.
- ΒΑΣΙΛΑΚΟΓΛΟΥ, Ι., 2004. Σημειώσεις μαθήματος Συστηματικής Βοτανικής. Σελ.122. Λάρισα 2004.
- ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ, Π., 1988. Τα ζιζανιολογικά προβλήματα και η ακολουθούμενη πρακτική στους οπωρώνες της Κ. Μακεδονίας. Ζιζανιολογία 2: 87-89.
- BEHRENDT, S. AND M. HANF, 1979. Grass weeds in world agriculture. BASF. Ludwigshafen. p. 160.
- BLAMEY, M., AND C. GREY-WILSON, 1993. Mediterranean wild flowers. Harper Collins. p. 560.
- ΔΑΜΑΝΑΚΗΣ, Μ., 1984. Φυτά της Ελληνικής χλωρίδας σαν ζιζάνια. Ζιζανιολογία 1: 201-204.
- GREY-WILSON, C., 1994. Wild flowers of Britain and Northwest Europe. Dorling Kindersley book. p. 320.
- ΛΟΛΑΣ, Π. 2003. Ζιζανιολογία. Σύγχρονη Παιδεία. Θεσσαλονίκη.
- WATSON, L., Μ. ΔΑΜΑΝΑΚΗΣ ΚΑΙ Μ. J. DALLWITZ, 1988. Τα γένη των Αγρωστωδών της Έλλάδας. Εκδ. Τυποκρέτα, σελ. 288. Ηράκλειο.